

Súd: Krajský súd Nitra
Spisová značka: 4CoE/5/2016
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4215216047
Dátum vydania rozhodnutia: 27. 10. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Adriana Némethová
ECLI: ECLI:SK:KSNR:2016:4215216047.1

Uznesenie

Krajský súd v Nitre, v senáte zloženom z predsedníčky senátu Mgr. Adriany Némethovej a členov senátu JUDr. Zity Matyóovej a JUDr. Jána Bernáta, v exekučnej veci oprávneného: PRO CIVITAS, s.r.o., so sídlom Bratislava, Vajnorská 100/A, IČO: 45 869 464, zastúpený JUDr. Veronika Kubriková, PhD., advokátka, so sídlom Martinčekova 13, Bratislava, IČO: 42 174 716, proti povinnému: Q. W., nar. XX.XX.XXXX, bytom B. W., V. X, o vymoženie 1.201,69 eur s príslušenstvom, o odvolaní oprávneného proti uzneseniu Okresného súdu Komárno zo dňa 25.01.2016, č. k. 5Er/1369/2015-25, takto

rozhodol:

Odvolací súd napadnuté uznesenie súdu prvej inštancie potvrdzuje.

odôvodnenie:

1. Napadnutým uznesením Okresný súd Komárno, ako súd prvej inštancie, zamietol žiadosť súdneho exekútora JUDr. Erika Tótha, o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie vedenej pod sp. zn. EX 987/2015. Svoje rozhodnutie odôvodnil ustanoveniami § 44 odsek 2, § 41 odsek 2 písmeno c/, písmeno d/ zákona č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti a o zmene a doplnení ďalších zákonov (ďalej len „Exekučný poriadok“), § 45 odsek 1, odsek 2 zákona č. 244/2002 Z. z. o rozhodcovskom konaní v znení neskorších predpisov (ďalej len „Zákon o rozhodcovskom konaní“), § 25 odsek 1 zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov a o zmene a doplnení niektorých zákonov, § 52 odsek 1, odsek 2, odsek 3, odsek 4, § 53 odsek 1, odsek 4, § 54 odsek 1, § 39 Občianskeho zákonníka, § 2 písmeno a/ zákona č. 258/2001 Z. z. o spotrebiteľských úveroch, ako i Smernicou Rady č. 93/13/EHS z 05.04.1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách, preskúmal žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie, návrh na vykonanie exekúcie a exekučný titul a zistil, že tieto sú v rozpore so zákonom. Konštatoval, že v danom prípade nie je možné formuláciu rozhodcovskej doložky považovať za platnú rozhodcovskú zmluvu alebo platnú rozhodcovskú doložku, nakoľko spôsobuje značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa tým, že znemožňuje spotrebiteľovi zvoliť si spôsob riešenia prípadného sporu a ponecháva ho výlučne na vôli dodávateľa. Naviac si ju spotrebiteľ osobitne nevyjednal a nemal na výber, vzhľadom na jej splnutie s ostatnými štandardnými podmienkami. Uviedol, že v zmluve o úvere boli zmluvné podmienky vopred pripravené a nebolo možné meniť ich obsah. Dospel preto k záveru, že rozhodnutie predložené v tomto exekučnom konaní ako exekučný titul nespĺňa náležitosti vykonateľného rozhodnutia, pretože ho vydal orgán, ktorý nemal právomoc vo veci konať a rozhodovať, vzhľadom na to je možné vychádzať z toho, že ak neexistuje rozhodcovský rozsudok, ktorý je spôsobilý byť exekučným titulom buď z hľadiska formálneho alebo z hľadiska materiálneho, exekúcia je neprípustná, čo je dôvod na zamietnutie žiadosti súdneho exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie a následné zastavenie exekučného konania, preto súd prvej inštancie žiadosť súdneho exekútora o udelenie poverenia zamietol.

2. Proti tomuto uzneseniu podal v zákonnej lehote odvolanie oprávnený, domáhajúc sa ním jeho zmeny a vyhovenia žiadosti súdneho exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie, prípadne jeho zrušenia a vrátenia veci súdu prvej inštancie na ďalšie konanie.

Dôvodil, že súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam, že rozhodnutie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci, odňal účastníkovi konania - oprávnenému možnosť konať pred súdom a nedostatočne zistil skutkový stav, ktorý neobstojí. Namietal, že exekučný súd nebol oprávnený skúmať materiálnu správnosť rozhodcovského rozsudku, skúmať rozhodcovské konanie, ani zmluvu, na základe ktorej bol tento vydaný. Zdôraznil, že v zmysle ustanovenia II. časti bodu 10 Všeobecných obchodných podmienok, Poštová banka, a.s. postupovala v súlade s § 93 b) zákona o bankách, ktorý jej ukladá povinnosť ponúknuť klientovi návrh rozhodcovskej doložky s tým, že v predmetnom bode je klientovi daná možnosť neprijať túto zákonom stanovenú ponuku, pričom to, že ju neodmietol, je prejavom jeho osobnej a zmluvnej slobody. Mal za to, že exekučný súd nesprávne aplikoval ustanovenia Občianskeho zákonníka, pričom poukázal na nález Ústavného súdu II. ÚS 499/2012. Konštatoval, že nie je možné záver o neplatnosti rozhodcovskej doložky oprieť o Smernicu EHS č. 93/13/EHS, nakoľko je aktom výlučne sekundárnej povahy, ktorého priamy normatívny význam pre výklad národného zákona je výlučne indikatívny, a v žiadnom prípade interpretačný. Je názoru, že postupom exekučného súdu bol porušený princíp rovnosti účastníkov konania, keďže bez toho, aby povinný urobil akýkoľvek právny úkon, ho nezákonne zvýhodňuje len na základe jeho postavenia, súdy tak motivujú účastníkov právnych vzťahov k pasivite, pričom poukázal na uznesenie Ústavného súdu SR III. ÚS 23/2013-8. Argumentoval tiež dôvodmi uvedenými v Náleze Ústavného súdu SR III. ÚS 153/07 z 18. októbra 2007, III. ÚS 171/06 z 5. apríla 2007, ako i dôvodmi uznesenia Krajského súdu v Banskej Bystrici zo dňa 19.03.2015, č. k. 43CoE/85/2016. Záverom zdôraznil, že exekučný súd svojím postupom znemožnil uplatniť svoje právo priznané exekučným titulom, ktorého účinky sa v zásade zhodujú s účinkami právoplatného rozsudku.

3. Krajský súd v Nitre, ako súd odvolací (podľa § 34 zákona č. 160/2015

Z. z. Civilného sporového poriadku /ďalej len „CSP“/), preskúmal napadnuté uznesenie súdu prvej inštancie, ako aj postup súdu, ktorý mu predchádzal v medziach podaného odvolania podľa § 379 a § 380 CSP, bez nariadenia pojednávania podľa § 385 odsek 1 CSP a po preskúmaní napadnutého uznesenia dospel k záveru, že odvolanie oprávneného nie je dôvodné, a preto je potrebné napadnuté uznesenie súdu prvej inštancie, podľa ustanovenia § 387 odsek 1 CSP ako vecne správne, potvrdiť.

4. Súd prvej inštancie aplikoval v tejto veci ustanovenia Exekučného

poriadku ako aj Občianskeho súdneho poriadku, ktorý však bol dňom 1. júla 2016 zrušený Civilným sporovým poriadkom. Súd prvej inštancie napadnuté uznesenie vydal ešte za účinnosti predchádzajúceho procesného predpisu, ktorým bol Občiansky súdny poriadok. Odvolací súd, ktorému bola predložená vec na rozhodnutie o odvolaní dňa 11.07.2016, rozhodujúc vo veci už v čase účinnosti Civilného sporového poriadku, postupoval v súlade s ustanovením § 470 odsek 1 CSP, podľa ktorého, ak nie je ustanovené inak, platí tento zákon aj na konania začaté pred dňom nadobudnutia jeho účinnosti.

5. Exekučný poriadok bol s účinnosťou od 1. júla 2016 v ustanoveniach

§ 9a a § 9b novelizovaný zákonom č. 125/2016 Z. z. o niektorých opatreniach súvisiacich s prijatím Civilného sporového poriadku, Civilného mimosporového poriadku a Správneho súdneho poriadku a o zmene a doplnení niektorých zákonov.

6. Podľa § 9a odsek 1 až 4 Exekučného poriadku: (1) Ak to povaha veci

nevylučuje, v konaní podľa tohto zákona sa primerane použijú ustanovenia Civilného sporového poriadku. (2) Ustanovenia Civilného sporového poriadku o odpustení zmeškania lehoty, prostriedkoch procesného úkonu, prostriedkoch procesnej obrany, koncentracii, neodkladných opatreniach a zabezpečovacích opatreniach sa v konaní podľa tohto zákona nepoužijú. (3) Na účely tohto zákona sa pojem žaloba podľa povahy veci vykladá ako návrh na vykonanie exekúcie, námietky proti exekúcii, návrh na zastavenie exekúcie a návrh na odklad exekúcie. (4) Na účely tohto zákona sa pojmy strana a spor vykladajú ako účastník konania a konanie podľa tohto zákona, ak z povahy veci nevyplýva inak.

7. Z obsahu spisu odvolací súd zistil, že predmetom tohto konania je

žiadosť súdneho exekútora JUDr. Erika Tótha, so sídlom Exekútorského úradu v Nitre, Piaristická 2, o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie, predloženej súdu prvej inštancie dňa 28.08.2015. Spolu s ňou bol predložený i návrh oprávneného, ktorým sa domáha od povinného vymoženiu sumy 1.201,69 eur s príslušenstvom a exekučný titul, ktorým je rozsudok Stáleho rozhodcovského súdu zriadeného pri Rozhodcovská, arbitrážna a mediačná, a.s., so sídlom Bratislava, Sienkiewiczova

4, zo dňa 13.06.2014, sp. zn. PV-A/0112/0094, ktorý nadobudol právoplatnosť dňa 30.09.2014 a vykonateľnosť dňa 04.10.2014. Súčasťou spisu je i zmluva o úvere, uzatvorená medzi právnym predchodcom oprávneného - Poštovou bankou, a.s. a povinným dňa 04.10.2006 a obchodné podmienky pre úver. Exekučné konanie v danej veci začalo dňa 31.03.2015.

8. V danej veci niet sporu o tom, že právnym základom zmluvného vzťahu účastníkov je zmluva o úvere, uzatvorená medzi právnym predchodcom oprávneného a povinným dňa 04.10.2006, ktorej predmetom je dočasné poskytnutie peňažných prostriedkov povinnému vo forme úveru. Nepochybne ide o zmluvu spotrebiteľskú podľa 52 odsek 1 Občianskeho zákonníka, uzatvorenú štandardným formulárovým systémom, a preto ju bolo potrebné podrobiť súdnej kontrole a zisťovať, či plnenie uplatnené v tomto konaní sa nevymáha na základe neprijateľnej zmluvnej podmienky v nej obsiahnutej tak, ako to správne učinil i súd prvej inštancie. Tento v potrebnom rozsahu vykonal dokazovanie, na základe ktorého správne zistil skutkový stav veci a túto i správne právne posúdil. Keďže odvolací súd sa v plnom rozsahu stotožňuje s odôvodnením jeho rozhodnutia, využíjúc postup podľa § 387 odsek 2 CSP sa obmedzuje len na skonštatovanie správnosti dôvodov rozhodnutia súdu prvej inštancie a na ne v podrobnostiach ďalej poukazuje.

9. Reagujúc na námietky odvolateľa uvádzané v jeho odvolaní, odvolací súd osobitne poukazuje na ustálenú judikatúru Najvyššieho súdu SR, ktorého závery sa v otázke skúmania platnosti rozhodcovskej doložky považujú za konštantné. Uznesením zo dňa 09.02.2012, sp. zn. 3Cdo 122/2011 Najvyšší súd SR zaujal stanovisko, podľa ktorého pokiaľ oprávnený v návrhu na vykonanie exekúcie označí za exekučný titul rozsudok rozhodcovského súdu, je exekučný súd oprávnený a zároveň povinný riešiť otázku, či rozhodcovské konanie prebehlo na základe uzavretej, resp. platnej rozhodcovskej zmluvy. Skúmaním platnosti rozhodcovskej doložky (v spotrebiteľskej veci) súdy v exekučnom konaní nepreskúmavali vecnú správnosť rozhodcovského rozsudku, ale len realizovali svoje oprávnenie vyplývajúce zo zákona, a to z ustanovenia § 44 odsek 2 Exekučného poriadku, t. j. oprávnenie posúdiť, či tento exekučný titul nie je v rozpore so zákonom. Povinnosťou exekučného súdu pred vydaním poverenia na vykonanie exekúcie je skúmať, či návrh na vykonanie exekúcie a exekučný titul nie sú v rozpore so zákonom a či rozhodcovský súd mal právomoc vo veci konať (§ 45 odsek 1 písmeno b/ zákona č. 244/2002 Z. z. o rozhodcovskom konaní), pričom právomoc súdu skúmať samotné rozhodcovské konanie vyplýva z ustanovenia § 45 odsek 1, odsek 2 citovaného zákona.

10. Z hľadiska skutkového stavu v danej veci bolo preto nepochybne preukázané, že účastníci konania dňa 04.10.2006 uzatvorili zmluvu o úvere, ktorej neoddeliteľnou súčasťou boli i obchodné podmienky pre úver. Podľa bodu 10.2.1 obchodných podmienok pre úver sa zmluvné strany dohodli, že sa budú snažiť o urovanie všetkých sporov, ktoré vzniknú z Bankových obchodov rokovaním vedeným v dobrom úmysle a v snahe vyhnúť sa súdному sporu. V bode 10.2.2 je uvedená rozhodcovská doložka v nasledovnom znení: Banka a Klient sa dohodli, že všetky spory, ktoré vzniknú z Bankových obchodov, ako aj spory, ktoré vzniknú zo Zmlúv alebo v súvislosti s nimi, vrátane sporov o platnosť, výklad a zánik Zmluvy, predložia na prejednanie a rozhodnutie Rozhodcovskému súdu. V bode 10.2.3 je uvedené: Ak Klient, najneskôr pri uzavretí Bankového obchodu alebo Zmluvy nedoručí Banke písomne oznámenie, že návrh rozhodcovskej doložky neprijíma, má sa za to, že ju prijal. Podľa názoru odvolacieho súdu, však takto dojednaná rozhodcovská doložka je neprijateľnou zmluvnou podmienkou a s poukazom na ustanovenie § 53 odsek 5 Občianskeho zákonníka tým i absolútne neplatnou, keďže celkom zjavne spôsobuje značnú nerovnováhu medzi právami a povinnosťami zmluvných strán, a to v neprospech spotrebiteľa. Táto podmienka nebola so spotrebiteľom individuálne dojednaná a celkom zjavne spotrebiteľ nemal reálnu možnosť ju ovplyvniť, resp. toto dojednanie vylúčiť. Sú preto namieste obavy, že povinný si z takéhoto fakticky nerovnovážneho vzťahu ďalší postup vo veci, akým je rozhodcovský proces, nedokázal náležite uvedomiť, pričom navyše ani nemal iný výber vzhľadom na splnenie rozhodcovskej doložky s ostatnými štandardnými podmienkami, zmluvu ako celok buď odmietnuť, alebo podrobiť sa všetkým všeobecným podmienkam poskytnutia úveru, a teda aj rozhodcovskému konaniu. Je preto dôvodný záver, že takto formulovaná rozhodcovská doložka je neplatná, ako už bolo vyššie uvedené. Pokiaľ teda právomoc rozhodcovského súdu bola založená na absolútne neplatnom zmluvnom dojednaní, je nesporné, že rozhodcovský rozsudok ako celok bol vydaný v rozpore so zákonom a nemôže byť (a to ani sčasti) spôsobilým exekučným titulom, na základe ktorého by oprávnenému voči povinnému vznikol nárok, ktorého vymoženia by sa mohol v rámci exekúcie domáhať.

11. Z vyššie uvedených dôvodov odvolací súd napadnuté uznesenie súdu prvej inštancie ako vecne správne podľa § 387 odsek 1 CSP potvrdil.

12. Toto rozhodnutie bolo prijaté senátom odvolacieho súdu v pomere hlasov 3:0.

Poučenie:

P o u č e n i e : Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 odsek 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 odsek 1 CSP).